

ACEC

ASSOCIACIÓ COL·LEGIAL
D'ESCRITORS DE CATALUNYA

ASOCIACIÓN COLEGIAL DE
ESCRITORES DE CATALUÑA

66 / setembre-octubre 2006

KARDO COSTA

Activitat cultural de qualitat i permanent. L'inici del nou curs ha estat acompanyat de la represa del programa d'activitats culturals de l'ACEC. Noves presentacions, lectures poètiques, taules rodones i homenatges tornen a omplir l'agenda de l'Associació a un ritme constant que permet estructurar la programació cultural amb una regularitat precisa i marcada. El volum de la programació cultural de l'ACEC haurà incrementat, quan finalitzi l'any, més d'un 30%, respondent d'aquesta manera a un dels eixos marcats per la Junta per al present exercici. **Pàgina 4**

SUMARI

Les màquines tradueixen

Mayte Giménez escriu sobre la vigència del paper del traductor

Pàgina 2

El govern no mou fitxa encara

L'informe de l'UE sobre el dret de préstec no ha estat acompanyat de decisions governamentals

Pàgina 3

Neix el nou EWC

L'associació europea d'escriptors es reconstitueix a Brussel·les

Pàgina 5

Julio Manegat revisa el Tomeo inicial

El Butlletí reproduïx la crítica que Manegat va fer de la primera obra de Tomeo

Pàgines 6-7

Entrevista a Esther Tusquets

L'escriptora i editora repassa l'actualitat cultural i l'estat de la professió

Pàgines 8-9

Contra els escriptors empresonats

La persecució d'autors per manca de llibertat encara és una dura realitat al món

Pàgines 10

Premis i ajuts

Àmplia llista de premis literaris en català i en castellà

Pàgina 12 (de les dues versions)

Hemeroteca recent

Aprendre a llegir i respectar els drets d'autor

Pàgines 13-17

Autors nostres

José Luis García, crític i poeta

Pàgines 14-15 (versió castellana)

Les màquines tradueixen

Mayte Giménez

Edita: Associació Col·legial
d'Escriptors de Catalunya

Adreça: Ateneu Barcelonès
c. Canuda, 6, 6a. 08002 Barcelona
Tel. 93 318 87 48 / Fax. 93 302 78 18
secretaria@acec-web.org
www.acec-web.org

Horari d'atenció a l'associat:

De dilluns a divendres, de 16 a 21 h.

Realització de continguts

i maquetació: Hydra Media
(Tel. 93 894 53 75)

Fotografies: Carme Esteve

Impressió: L'Eco de Sitges

Coordinació:

Secretaria de l'ACEC i Hydra Media

Dipòsit legal: B-8.579/97

Amb el patrocini de:

I la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Institució de les Lletres Catalanes

JUNTA DIRECTIVA DE L'ACEC

Presidenta:

Montserrat Conill

Vicepresidenta:

Pilar Gómez-Bedate

Secretari general:

José Luis Giménez-Frontín

Tresorer:

Dante Bertini

Vocals:

Agnès Agboton, Carme Camps,
Mayte Giménez, José María Micó,
Anne-Hélène Suárez i Antonio Tello

IL·LUSTRACIONS DE KARDO

COSTA. Kardo Costa, autor de les tres xilografies que il·lustren *El Butlletí de l'ACEC* número 66, es defineix com un arquitecte, dibuixant i escultor viatger, ja que, segons apunta, "els viatges i les diferents cultures enriqueixen la meua manera de veure". Amb taller a Barcelona i Suïssa, la seva obra plàstica forma part de col·leccions privades de Xile, Paraguai, Brasil i França.

És cert, quin descans que les màquines facin la nostra feina. M'imagino aquells temps en què els camperols (pensants) havien de llaurar la terra amb les aixades arrossegades per animals i ells allà, guiant amb tota la seva força perquè els sortissin els solcs recetes i profunds. I aquells treballs en els quals els obrers (pensants), hora rere hora, dia rere dia, any rere any, repetien un únic moviment, per passar la pedra a mig fer a un company que amb un altre moviment igual de monòton li donava a la pedra un altre toc més i així, obrer rere obrer fins que quedava tot fet. Per no parlar de les mecanògrafes que es passaven el dia copiant textos que ara amb un únic toc de tecla queden impresos tantes vegades com es vulgui, no la mecanògrafa que ja no existeix, sinó qualsevol. Allò es va acabar. Gràcies a Déu.

No he sentit mai dir que les màquines siguin dolentes però si que he sentit moltes vegades que ens prenen la feina. Doncs beneïdes siguin si la feina que ens prenen és avorrida, cansada i repetitiva, que no fa evolucionar la ment de l'home sinó només augmentar el desig de no tornar a la fàbrica mai més.

El risc és que ens acostumem a conformar-nos amb productes intel·lectuals de qualitat discutible. El camperol pot reprogramar el seu tractor perquè el solc sigui més o menys profund i així plantar ordi o patates, segons li interressi. El robot industrial un dia fa forquilles i, si vol l'amo de la fàbrica (pensant), un altre dia es posa a fer taulers de control per a companyies alemanyes de cotxes. Fins aquí no veig perquè hem de posar el crit al cel. Quan sí que em poso a tremolar és quan es pretén que la informàtica es passi a l'àmbit intel·lectual, al sector pensant, al dels traductors, en aquest cas, el que ens afecta a alguns directament. Un exemple concret el veurem si estudiem amb detall els diaris que fan una edició en castellà i una altra en un altre idioma espanyol del qual la traducció va a

càrrec d'un programa informàtic. Podem resumir el resultat dient que quan l'encerten és gràcies als meravellosos filòlegs i correctors d'estil (pensadors) d'aquests rotatius.

Un programa informàtic pot traduir el manual d'una rentadora, fins i tot el prospecte d'un medicament i altres textos on les paraules només tenen un significat. Però com ha de poder traduir un poemari xinès, una novel·la sueca o qualsevol text literari? No és que no es pugui fer avui, és que no s'hauria de fer mai.

Un gran amic meu arquitecte (pensant) deia que els seus projectes eren resultat d'un 5% d'inspiració i un 95% de transpiració. Seria meravellós que les màquines es fessin càrrec de la transpiració però ai si, per cobdiciosos o ganduls, també pretenem que es facin càrrec de la resta. Aquest ridícul 5% és potser el que ens diferencia als homes dels altres éssers vius. Com hem de permetre que una màquina es faci càrrec de traduir la poètica de l'escrit, la intenció de l'escriptor, el gir subtil idiomàtic utilitzat aquí però no allà? No és que no es pugui, és que no hem de conformar-nos que ho aconseguixi. El que pugui una màquina és el resultat d'allò que pot l'equip que la va configurar. Jo em pregunto si hi ha cap equip al món capaç de fer un programa que tradueixi tots els sentiments plasmats en paraules en un paper o que interpreti la inspiració que té un autor quan li dona forma escrita al seu pensament. No d'un autor, sinó de tots els autors del món. És a dir, de fer el treball dels traductors. Aquest treball que s'ha de fer amb cultura, experiència, humilitat i, sobretot, amb humanitat.

Si tots els dubtes que ens envaeixen als traductors quan traduïm poguessin desaparèixer amb un programa informàtic (no pensant), aquest programa superaria de lluny l'intel·lecte dels homes (pensants) i ja no farien falta autors ni traductors, per què tampoc hi hauria lectors. I és que l'art d'escriure no només són paraules. •

El Govern es resisteix a secundar l'UE pel dret de préstec

L'informe de l'Advocada General de la UE no ha provocat cap canvi en la legislació espanyola

Les conclusions de l'Advocada General del Tribunal de Justícia Europeu sobre el dret de préstec públic que confirmaven, ara fa tres mesos, l'obligació de les biblioteques a pagar drets d'autor pel préstec de llibres, no semblen haver tingut més repercussions a Espanya que la publicació de notícies i comentaris provinents de les associacions d'escriptors. Així ho ha manifestat Juan Mollá, vicepresident primer de CEDRO. En aquest mateix sentit es manifesta Montserrat Conill, presidenta de l'ACEC, quan assenyala que "no deixa de ser curiós que un govern socialista no incorpori aquest dret a la seva normativa". Segons Conill, "es tracta d'una demostració que Espanya, un cop més, queda endarrerida en el reconeixement dels drets dels seus creadors".

La recent nomenada Advocada General, Eleanor Sharpston, ha proposat al Tribunal que: "declari que el Regne d'Espanya ha incomplert les obligacions que li pertoquen en virtut dels articles 1 i 5 de la Directiva 92/100/CEE, sobre drets de lloguer i préstec i altres drets afins als drets d'autor en l'àmbit de la propietat intel·lectual".

Però, segons indica Mollá, "no coneixem cap repercussió en els àmbits oficials ni tal vegada la coneixerem mai. I és important perquè aquestes conclusions constitueixen una autèntica acta d'acusació contra el 'Regne d'Espanya', formalitzada amb tràmit previ a la ja inevitable condemna del Tribunal Europeu, on es rebutgen els arguments defensius esgrimits pel govern espanyol, que coneixem a través de la seva refutació".

Mario Sepúlveda, advocat especialista en temes de propietat intel·lec-

Espanya no paga als autors pel dret de préstec, tot i la normativa europea

tual i assessor de l'ACEC, en un to més optimista, assenyala que les conclusions són una reiteració dels mateixos arguments que s'han anat esgrimint per les parts en aquest procediment. Sepúlveda creu que "representen l'entrada en la fase final,

L'executiu esperarà la sentència condemnatòria per canviar el sistema

marcada per les deliberacions del Tribunal, que hauran de culminar amb la sentència, que segurament es dictarà en els propers tres mesos, i que probablement serà favorable a les tesis plantejades en el recurs i ratificades per l'Advocada General".

Mollá també creu que les repercussions seran inevitables, però no confia en què siguin suficients. "Es diu que probablement el govern espanyol esperarà a que es pronunciï la sentèn-

cia condemnatòria i llavors procedirà a establir un sistema mínim però que podrà resultar suficient per a la Comissió Europea. Així es justificarà davant les forces oposades al pagament pel préstec, presentant la seva introducció com a inevitable". El problema és que dubta que el sistema satisfaci les exigències de la Comissió.

Pau Miserachs, president de la Associació Literària i Artística per a la Defensa del Dret d'Autor (ALADDA), també creu que hi haurà una resolució contrària a la tesi del govern i que s'haurà de fer el pagament pel dret d'autor. A més, enten que és una oportunitat per redefinir el paper de les biblioteques. "El pagament ens farà madurar les nostres polítiques relacionades amb la propietat intel·lectual i entendre que la cultura no és decoració". L'advocat pensa que ara s'hauria d'aprofitar aquesta modificació legal per fer un llibre blanc de la Propietat Intel·lectual en consonància amb la legislació dels altres països d'Europa. •

'Paralelo Sur' i Mario Satz a l'ACEC

La revista *Paralelo Sur*, altaveu de la vitalitat literària de tot el món i de l'escriptura que escapa als mitjans de comunicació massius, va presentar el seu tercer número el passat 18 de setembre a l'Ateneu Barcelonès. En l'acte hi van ser presents els editors de la publicació, Jordi Gol i Fernando Clemot, els poetes Francisco Javier Cubero i Eduardo Moga, i també el membre del consell de redacció i coordinador de les jornades de literatura chicana, José Luís Quintero. I és que el tercer número d'aquesta publicació va dedicat precisament a la literatura *chicana*.

Paralelo Sur celebra amb aquesta tercera revista el seu primer any d'edició. El que va començar com un projecte personal dins del marc universitari s'ha consolidat ja com a revista seriosa de literatura.

A les seves pàgines hi ha seccions de narrativa i poesia inèdita, dues entrevistes i crítiques literàries. En el tercer número hi destaquen la col·laboració de Juan Villoro i Juan Jacinto Muñoz Rengel, en la secció de narrativa, la de Carlos Vitale i Eduardo Moga, en la de poesia, i les entrevistes a dos personatges de primera fila com són Enrique Vila-Matas i Fernando Arrabal. La part més característica de la revista, però, són les seves pàgines centrals, el *Dossier*, secció d'anàlisi de la literatura a la que va

Jordi Gol, editor de la revista, i Francisco Javier Cubero, director

CARME ESTEVE

dedicada el número en qüestió, en aquest cas la *chicana*.

D'altra banda, el passat 28 de setembre l'escriptor Mario Satz va presentar el seu llibre de poemes *Ingrávida vida*. Una obra en la que, tal i com va indicar Antonio Tello, es fa palesa la influència de la visió del món i el pensament orientals en l'autor. "A partir de la tradició bíblica, la cultura del Mario és una barreja del saber d'Orient i d'Occident, es nodreix dels misteris gnòstics, de les lliçons budistes i del pensament xinès", va observar Tello durant la presentació.

Mario Satz va néixer a Buenos Aires i és també autor d'assaig i narrativa. •

Mario Satz i Antonio Tello

JUDIT CONTRERAS

Guanyadors de les beques de l'Escola d'Espectura

L'Associació Col·legial d'Espectors de Catalunya (ACEC) ha donat a conèixer els tres guanyadors de les beques per als cursos anuals de l'Escola d'Espectura de l'Ateneu que posa a disposició dels seus associats. Els membres de l'ACEC becats són: Pepa Cantarero, Abraham Méndez i Rodrigo Díaz Cortez. •

Properes activitats de l'ACEC

- **Presentació del llibre de poemes *La frontera del Infinito***, de Gustavo Vega, a càrrec de José María Micó. Recital i projecció dels poemes: Gustavo Vega i membres del *Grupo Ex.Tensión.Fonética*. **Dia:** 17 d'octubre. **Hora:** 19.30 hores.
- **Presentació del llibre *Ya cada día es más noche***, de Enrique Badosa, a càrrec de José Luis Giménez-Frontín. **Dia:** 24 d'octubre. **Hora:** 19.30 hores.
- **Taula Rodona: Marie Alice Korinman, *In memoriam***. A càrrec de Teresa Costa-Gramunt, Gemma Ferron, Cèlia Sánchez-Mustich, José María Micó, Araceli Palma i Josep Anton Soldevila. **Dia:** 27 de novembre. **Hora:** 19.30 hores.

L'associació europea d'escriptors es renova

El conglomerat d'associacions d'escriptors europees, Congrés Europeu d'Associacions d'Escriptors (EWC), de la qual l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya n'és membre, s'acaba de reconstituir a Brussel·les. En un temps rècord, el Congrés que anteriorment estava emplaçat a Berlín sota la direcció del sindicat alemany i en base a la llei alemanya, s'ha traslladat ara a la capital Europea: Brussel·les; "un lloc neutral des d'on es vol actuar amb més poder d'influència sobre les directives europees", explica el secretari general de l'Associació, José Luís Giménez-Frontín.

Amb motiu de la seva constitució, la Comunitat Europea va decidir rebre l'EWC. Giménez-Frontín, juntament amb altres representants d'associacions d'escriptors europees, va viatjar a Brussel·les per assistir a la reunió.

Aquest canvi d'ubicació de l'EWC permetrà donar un enfoc decididament europeu a tota la seva activitat. Com des dels seus inicis, l'EWC seguirà vetllant pels interessos dels autors comunitaris en temes tan importants com els drets d'autor, les polítiques i els intercanvis culturals.

El 1977 es van reunir per primera vegada a Berlín 24 delegats de 19 països europeus. Des de llavors, i a partir de la redacció dels estatuts de l'EWC, el 1985, els seus objectius principals han estat: la llibertat d'expressió i informació, la millora dels drets morals dels autors i l'harmonització de la legislació a nivell europeu, la protecció de la propietat intel·lectual, la defensa de la diversitat cultural i la millora de les condicions professionals, legals i socials de tots els autors comunitaris, entre d'altres aspectes. •

Mor l'escriptor Xavier Costa Clavell

El darrer 8 de maig va morir a Barcelona, després d'una llarga malaltia, l'escriptor i periodista gallegu Xavier Costa Clavell. Nascut el 30 de maig de 1923 a Chantada (Lugo), Xavier Costa Clavell feia molts anys que vivia i treballava a Barcelona.

Llicenciat en periodisme, era col·laborador habitual de diversos mitjans de comunicació com *La Voz de Galicia*, *El Correo Gallego*, *La Vanguardia* o *El Periódico*, entre d'altres, i escriptor professional. Va publicar més d'una trentena de llibres sobre pintura universal, alguns d'ells traduïts a diversos idiomes, i també va fer incursions en la poesia —*Os anos do vougo e outros poemas* (1977)— i la narrativa —*A Monchiña* (1987), *Agora que vou morrer axiña* (1993), *Fillo do vento* (2002) o *Sempre Galicia no meu corazón* (1992)—. Vázquez Montalbán va dir de la seva lite-

El difunt escriptor Xavier Costa Clavell

ratura que "alguns dels seus textos eren indispensables per als que estimen la vida captada pels cinc mil sentits de l'ànima". Compromès amb la difusió de la cultura gallega, el 1991 va rebre el premi del Patronat de la Fundació Pedrón per la seva tasca de divulgació de la tradició i cultura gallegues a l'exterior. •

Cultura a la Unió Europea, noves convocatòries

La web del Departament de Cultura de la Generalitat publica informació sobre les noves convocatòries de programes d'ajuts i peticions de participació dels diferents programes de cultura europeus vigents: <http://cultura.gencat.net/ue/index.htm> i <http://cultura.gencat.net/ue/ajuts.htm>. Per als interessats en elaborar projectes, el Departament disposa d'un servei d'assessorament.

Resten obertes les convocatòries:

- *Elaboració de treballs sobre administració local i Unió Europea. Patronat Català Pro Europa*

Pressupost.: 8.000 euros

Data límit presentació: 15 de novembre de 2006

- *Potenciant el diàleg de la societat civil. Iniciatives de ONG's a la Unió Europea. Activitats a Turquia*

Pressupost.: 50.000 euros

Data límit presentació: 05 de desembre de 2006. •

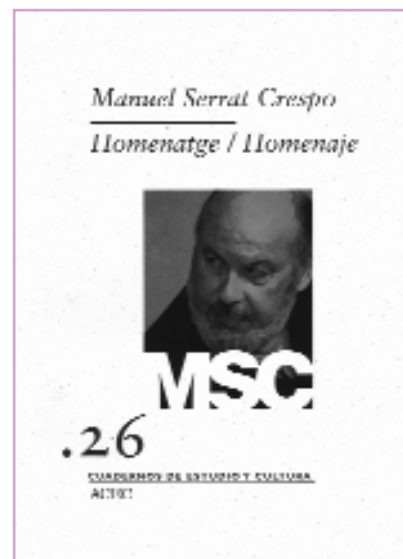
Horacio Vázquez-Rial guanya el 'Generació del 27'

El Centre Cultural de la Generació del 27 de Màlaga va atorgar a finals de setembre el III Premi de Narrativa Breu a l'escriptor argentí Horacio Vázquez-Rial per la seva obra *El cuñado de Nietzsche y otros viajes*, un text que narra la història de quatre personatges reals, entre ells el cunyat de Nietzsche, i la seva relació amb l'antisemitisme i la immigració. El premi, que va ser concedit per majoria, està dotat amb 6.000 euros i l'edició del llibre per part de la Fundació Lara i el Centre Cultural. •

Nous 'Cuadernos' de Tomeo i Serrat Crespo

L'ACEC ha editat els volums 25 i 26 de la col·lecció *Cuadernos de Estudio y Cultura*, que estan dedicats als homenatges que van rebre, respectivament, Javier Tomeo i Manuel Serrat Crespo, organitzats i promoguts per l'Associació.

Els *Cuadernos* recullen les ponències i intervencions llegides en tots dos actes i hi inclouen en els seu sumari també textos dels dos autors homenatjats. Els dos volums es complementen amb unes notes biogràfiques i, en el que es refereix a Tomeo, amb una relació de crítiques sobre la seva obra apareguda en premsa en els darrers 25 anys •

Un desgreuje més que justificat

La publicació del número 25 de la revista *Cuadernos de Estudio y Cultura*, monogràficament dedicat a homenatjar Javier Tomeo, ha conduït un dels nostres primers i més antics escriptors associats, Julio Manegat, a enviar a la Secretaria la carta que a continuació reproduïm, acompanyada de l'article de 1967 al qual en fa referència. Ens complau reproduir ambdós textos en el present Butlletí, a tall, més que justificat de desgreuje literari, juntament amb la carta de resposta del secretari general de l'Associació.

CARTA DE JULIO MANEGAT al secretari general de l'ACEC, José Luis Giménez-Frontín
Barcelona, 23 de julio 2006

Querido José Luis: He recibido el libro de homenaje a Javier Tomeo y no puedo por menos de sentirme dolido, muy dolido, por mi ausencia total en estas páginas dedicadas a Javier. No me vale el título de "Un cuarto de siglo de crítica literaria en la prensa española sobre Javier Tomeo". No me vale, José Luis, ninguna excusa.

¿Quién conocía a Javier en 1967? ¿Quién publicó el primer comentario y, posiblemente, en aquellos años, el único, del primer libro de Javier, *El cazador*, publicado también en parte a instancias mías? ¿Cuándo y dónde publicó Javier un primer cuento? Fue, por mí, en *El Noticiero Universal*. ¿Y quién comentó extensamente aquellos primeros libros: *El cazador*, *Ceguera al azul*, *El Unicornio* –Premio Ciudad de Barcelona en el que tuvimos deci-

didada parte J.R. Masoliver y yo? ¿Es que Javier nació literariamente cuando le "descubrieron" otros críticos en España?

Javier nació literariamente con *El cazador*. Y yo publiqué en el *Ciero* un largo artículo el 20 de abril de 1967. Aunque Javier me dijo hace un par de días que te había mandado mis comentarios, con alegría y con pena, por si los ignoraste, te los hago llegar ahora adjuntos a estas líneas.

El artículo al que me refiero merecía, con todos los honores, haberse publicado el primero entre los demás que se incluyen. Ni Javier ni yo merecíamos su ausencia. Pero ha sido así y, como te digo, me apena mucho, mucho, porque creo que es una injusticia. Y lo digo sin rencor, que ni sé lo que es, pero sí con tristeza.

Bueno, esto es todo. Tan amigos como siempre, entre otras razones porque ya estoy muy acostumbrado a los silencios.

Un abrazo,

Julio Manegat

RESPOSTA DEL SECRETARI GENERAL DE L'ACEC

Querido Julio: Ante todo, gracias por tu carta, tan ponderada y tan cortés, en un tema por el que con toda la razón te has sentido dolido. ¿Cómo puedes pensar, sin embargo, que te hemos silenciado a conciencia o calculadamente? Nada nos habría honrado más –y nada habría enriquecido más el dossier de prensa de la revista monográfica dedicada a Javier– que la reproducción del primer artículo crítico publicado en la prensa española, un 20 de

abril de 1967, del que fuiste el autor, precisamente a propósito de la primera obra de Javier Tomeo.

No creo inoportuno señalar, sin embargo, que la ACEC no es una cátedra universitaria ni un archivo documental de literatura y que, en este sentido, siempre ha mantenido estrecho contacto con sus ya numerosos autores homenajeados para detallar los contenidos de las sesiones y publicaciones que se les dedican. Y el caso es que, quizás por un *lapsus* absoluta-

mente involuntario, más probablemente por un fallo de comunicación o de correos, nunca en Secretaría ni en redacción del boletín se recibió tu artículo de 1967, hecho que soy el primero en lamentar muy sinceramente porque por su causa, y sin la menor necesidad, todos hemos salido perdiendo.

Por supuesto, publicamos tu significativo artículo en el presente número del Boletín, a sabiendas de que el lugar que le corres-

pondía era el de la revista monográfica, con el ruego de que aceptes el más cordial saludo del equipo de producción de *Cuadernos de Estudio y Cultura*, el de la presidenta, Montserrat Conill, y de todos los miembros de nuestra Junta Directiva y el mío personal –después de tantos años– y como secretario general de la ACEC.”.

Tu amigo,

José Luis Giménez-Frontín

“El cazador” de Javier Tomeo

Ediciones Marte acaba de publicar el primer libro de un escritor. Su nombre y no lo olviden ustedes, es el de Javier Tomeo. Tiene mucho que decir, y lo dice, en nuestro paisaje literario. Es, este de leer, y aún de comentar, el primer libro de un escritor, un momento gozoso. Es como entregar y recibir algo al mismo tiempo: un algo incluido, esperado tal vez. Les aseguro a ustedes que “El cazador” de este joven escritor aragonés afincado en Barcelona casi desde su adolescencia, me ha producido mucha alegría. Alegría de certidumbre, alegría de descubrimiento. Es un buen día el de hoy, ante la jornada dedicada a los libros, para comentar esta primera obra que publica Javier Tomeo. Hace unos años, cuando acababan de presentarme a él, Javier Tomeo me dio a leer unos cuentos. Los leí y le dije: “Eres escritor. No te quepa la menor duda”. Ahora publica su primer libro y es, insisto, una alegría.

Javier Tomeo nos acerca –a veces uno tiene la impresión de que nos alejamos cada vez más de ello– a la literatura. A la literatura que crea, que inventa, que interpreta a través de esa auténtica obra de creación, de invención. Javier Tomeo tiene una impresionante capacidad de creación literaria, de sensibilidad para crear mundos suyos, personalísimos e inquietantes en su belleza, en su proyección de sentido y de belleza. En sus páginas, ciertamente –y lo digo como elogio– se encuentra a veces el eco angustioso de un Kafka, o la poderosa savia desconcertante y claroscuro de un Papini. Y, a veces, estas páginas son como relámpagos de estremecida poesía. Aquí hay un escritor. Bien lo demuestra este libro.

“El cazador” es una novela de unas ciento cincuenta páginas. A ellas siguen varias narraciones breves. “El cazador” es, sencillamente, una novela alucinante: un hombre, el día de su cumple treinta y cinco años, decide no salir nunca más de su cuarto. Quiere encontrarse a sí mismo, su propia realidad, su propia defensa, por el camino absurdo. El pequeño cuarto se convierte en un misterioso y personal imperio en donde este hombre, Julián, vivirá su increíble aventura: la aventura de situarse ante el mundo, ante los demás y ante sí mismo. Hay, no puedo ni quiero ocultarlo, un eco kafkiano en esta obra. Lo que importa esencialmente es que tras ella exista un escritor. Y lo hay, no lo pongan ustedes en duda. La novela, en cuanto se inicia la lectura, nos mete en un clima, en una situación, en una percepción humana distinta. No será fácil salir de ella. No es fácil porque logra cautivarnos, esclavizarnos a su tensión. A su magia, a su realidad literaria y a su realidad humana que se hace más real a través de esa literaria invención. Las conversa-

ciones que mantiene el personaje con un monje de porcelana, con unos toreros y unos soldados de plomo, o también, con su madre al otro lado de la puerta, al otro lado de la frontera, son como sacudidas que nos rodean y alegran: ¿qué mundo es éste que nos descubre Javier Tomeo? La realidad y la irrealidad se funden en él y a su servicio están los objetos, los seres reales o imaginados, los recuerdos y los sueños que hablan, “frente a un mundo incomprensible, un lenguaje incomprensible”. Pero este mundo no será un mundo frío y falso, sino un mundo cálido, enternecido, estremecidamente vivo y lleno de ternura hacia el hombre en su inmensa soledad. Tiene que rebelarse de algún modo este hombre, tiene que inventar, tiene que querer huir para poder hacerlo: “¿Quién me prohíbe pensar que algún día llegaré a mi pequeña y entrañable isla?”.

La aventura terminará reencontrando, reaceptando, la realidad aparente, la realidad de la sociedad que está al otro lado de la puerta, al otro lado de la frontera. Pero el paso ya se ha dado y Julián, el personaje, podrá exclamar: “Soy un héroe. No es fácil descubrirlo, pero soy un héroe. Me he despertado con fiebre, pero mañana regresaré a la oficina y sonreiré”. Es cierto, porque el héroe ha recuperado su libertad, su derecho y su esclavitud de libertad. Y algo, misterioso también, también mágico e inquietante, habrá llegado hasta nosotros, los lectores de este libro amargo y tierno, irónico y sentimental, aparentemente caótico y construido con un rigor matemático.

El libro “El cazador” se completa, como he dicho, con varias breves narraciones protagonizadas por hombres, fieras e insectos. Son unas narraciones personalísimas y, como la novela da título al libro, impregnadas de una misteriosa grandeza poética, de una nostálgica ternura de comprensión, de una entristecida capacidad de descubrimiento. Narraciones, todas ellas, rodeadas de una –insisto en el calificativo– inquietante originalidad.

Es necesario también destacar la fuerza del estilo de este escritor que comienza a llegarnos. Es una prosa recta, cortada en sus frases, arriesgada en su intuición, en su habilidad para llevarnos a la palabra inesperada, al efecto más contrastado y hasta paradójico.

Recuerden ustedes el nombre de Javier Tomeo. Acaba de dar su primer paso público de escritor. Muchos más, y felices, le seguirán. Es, volviendo al principio, una alegría el poder decirlo y esperarlo así.

Julio Manegat

El Noticiero Universal, 20 de abril de 1967

ESTHER TUSQUETS, escriptora i exeditora de Lumen

“Avui hi ha una idea menys romàntica de la literatura”

CARME ESTEVE

Tot just acaba de celebrar el seu 70 aniversari i ha estat homenatjada per l'ACEC en un agradable acte celebrat el maig passat. Esther Tusquets va néixer el 1936 a Barcelona. Després d'estudiar Història, el seu pare li va comprar una editorial: Lumen. Durant quaranta anys en va ser l'editora, ara fa quatre ho va deixar. La seva primera novel·la la va publicar el 1978. La darrera, publicada enguany, porta el títol d'una de les seves actuals afeccions: *Bingo*. Ens rep a casa seva, envoltada de quatre gossos i dos néts.

Pregunta.- Com ha portat aquests darrers anys, des que ha abandonat la feina d'editora?

Resposta.- Doncs molt bé, em pensava que ho trobaria a faltar molt però no ha estat així. Van ser molts anys i ja en tenia prou. Va ser una feina molt agradable però no en tenia vocació, de petita no deia “de gran vull ser editora”.

P.- En canvi escriptora sí.

R.- Sí, escriptora sí. Escriptora o ac-

triu. Això és el que volia ser des que tenia cinc anys. Això de l'editorial em va caure a sobre i va ser agradable.

P.- Creu que té algun avantatge el fet de ser editor i escriptor?

R.- En tot cas no té inconvenients. Hi ha gent que diu que és molt difícil de compaginar però jo no ho penso. Ara, avantatges tampoc en té. Hagués pogut escriure igual fent una altra feina.

P.- Com escriu Esther Tusquets?

“Escriure és una professió que no m'ocupa tots els dies, ni voldria que fos així”

R.- Sóc una escriptora no permanent. Vaig passar vint anys sense escriure i després sis o set més. És una professió que no m'ocupa tots els dies, ni voldria que fos així. No voldria acabar un llibre i tenir l'obligació de començar-ne immediatament un altre.

P.- Per què s'és escriptor?

R.- Perquè t'agrada explicar histò-

ries i perquè t'agrada explicar-les per mitjà de la paraula i no de la imatge. Jo escric perquè m'agrada sentir i que m'expliquin històries, perquè sóc xafardera i perquè m'agrada explicar-les, jugar amb les paraules.

P.- El fet d'escriure i de publicar són independents?

R.- No. Jo crec que tothom que escriu vol publicar. I els que no volen publicar em sembla que han d'anar al psiquiatra. Escrius per a que et llegeixin. Per comunicar, per tenir èxit, perquè et diguin que maco és i et feliciten, per guanyar diners. No crec en l'escriure com a plaer solitari. Hi ha altres plaers solitaris però escriure és una activitat molt social.

P.- Vostè segueix tenint ganes d'escriure?

R.- Si veus que vaig escrivint és que en tinc ganes. Si no fos així, no ho faria. Tinc 70 anys i trobo que envellir és horrible i monstruós. Però alguns avantatges té i un d'ells és que ja estàs lliure de moltes coses, ho veus tot amb molta distància i pots fer el que tens ganes de fer. Ara gairebé no faig res per obligació, faig només allò que em ve de gust.

P.- En tant que editora, què li diria a un escriptor?

R.- Que si vol escriure ha de llegir. És l'única manera. Ni tallers ni cursos. Per escriure s'ha d'haver llegit molt.

P.- I com a escriptora què li diria a un editor?

R.- Que ho deixés. Perquè és una professió massa difícil. Cada vegada es llegeix menys, es ven més el *best seller* i no el llibre de qualitat.

P.- I això com el fa sentir a algú que s'estima la literatura?

R.- Com que tinc 70 anys, m'ho prenc amb molta calma. Si la gent no vol llegir, doncs que no llegeixi. I si amb el temps els llibres es llegeixen a Internet, doncs es llegiran així. No em fa patir gaire. Que els nens es morin de gana, que es maltractin els animals, tot això sí que m'amoïna. Si la gent llegeix més o menys, no. És problema seu.

P.- Com veu el panorama literari actual?

R.- Actualment no llegeixo gaire i menys d'allò nou que es publica. Gaudeixo més del teatre o les exposicions. I el que més em diverteix actualment és treballar i jugar. Vull dir jugar peles: el pòquer, el bingo. Són etapes.

P.- És diferent ser escriptor avui que ser escriptor fa 30 anys?

R.- Sí que és diferent. En algunes coses. Ara tenen molta més importància els diners. Quan jo vaig començar a editar, els autors parlaven molt poc de diners. Ara és una obsessió, tothom et diu el que cobra i el que ven. Hi ha una idea menys romàntica. Quan jo vaig començar a editar, l'únic que em va parlar de peles va ser el Cella. Ningú més. Ara això és inconcebible. Fa uns dies vaig sentir un escriptor dient que a l'hora d'escriure mirava què era el que es venia. Jo això no m'ho havia plantejat mai. Abans no es plantejava tant així. No s'escriuen llibres amb la intenció deliberada de

“Ara l'editor influeix molt més en l'obra. Abans era impensable que ho fes”

vendre. I menys al segle XIX. No m'imagino Valle Inclán fent una novel·la de certa manera perquè pensés que s'havia de vendre. Ara sí. Es ven molt *El Diari de Bridget Jones* i n'apareixen 500 de semblants.

P.- I la feina de l'editor, ha canviat?

R.- Ara l'editor influeix molt més en l'obra. Abans l'autor no deixava que li toquessis res. No se't passava pel cap canviar-li la novel·la a un autor. Ara sí, potser perquè la part comercial és més important. No hi ha aquesta idea romàntica que 'la meva obra no me la toca ningú'. Jo del meu editor me'n refio. Per exemple, pels títols dels meus llibres he fet molt cas a la gent. *El mismo mar de todos los veranos* no és meu, el va triar el meu editor. •

Cinc creus de Sant Jordi per a membres de l'ACEC

La Generalitat ha premiat enguany àmpliament la literatura escrita en castellà a Catalunya. Per a l'ACEC constitueix un gran honor que, de les 62 creus de Sant Jordi que la Generalitat ha atorgat enguany a personalitats que han destacat en l'àmbit cívic o cultural, per la defensa de la identitat catalana o

per la restauració de la seva personalitat, cinc guardons hagin anat a parar a mans de membres de l'Associació. Es tracta d'Enrique Badosa, Joaquim Marco, Anna M. Moix, Beatriz de Moura i Antonina Rodrigo.

Enrique Badosa és poeta, traductor, autor d'assajos i periodista cultural. Va néixer a Barcelona el 1927, i és llicenciat en Filosofia i Lletres i en Periodisme. Durant anys va ser el director del departament de llengua espanyola de l'editorial Plaza-Janés i la seva poesia ha merescut els premis Ciutat de Barcelona, Francisco de Quevedo i Fastenrath, de la Reial Acadèmia Espanyola de la Llengua.

Joaquim Marco és professor emèrit del Departament de Filologia Hispànica de l'UAB. Nascut a Barcelona el 1935, és poeta, crític i assagista literari. Col·labora en diversos mitjans de comunicació i darre-rament ha publicat, juntament amb

D'esquerra a dreta i de dalt a baix: Enrique Badosa, Joaquim Marco, Anna Maria Moix, Beatriz Moura i Antonina Rodrigo

Jordi Garcia, el llibre *La llegada de los bárbaros*.

Anna Maria Moix va néixer a Barcelona el 1947 i és poeta, novel·lista i traductora. Col·labora a diverses publicacions i dirigeix les col·leccions de poesia i relats de l'editorial Plaza-Janés. El 1970 va guanyar el Premi Vizcaya de Poesia, i el 1985 i el 1995 el premi Ciutat Barcelona.

A Beatriz de Moura, escriptora i traductora, li han atorgat la Creu de Sant Jordi per la seva tasca com a editora. Nascuda a Rio de Janeiro el 1939, va fundar l'editorial Tusquets el 1969, que és un referent de l'edició literària a Espanya.

I l'escriptora Antonina Rodrigo, nascuda a Granada el 1935 però resident a Barcelona des del 1970, ha rebut la Creu pels seus importants estudis biogràfics. Ha publicat llibres de García Lorca i Salvador Dalí, i sobre dones silenciades i oblidades per la història. •

Paraules al preu d'una condemna

El 15 de novembre es commemora el Dia Internacional de l'Escriptor Empresonat

"A Turquia van ser assassinats 30.000 kurds i un milió d'armenis", va afirmar Orhan Pamuk, l'escriptor turc que acaba de guanyar el Premi Nobel, en una entrevista per a un diari suís a principis de l'any passat. Sense saber-ho, estava pronunciant una frase que l'havia d'endinsar en una carrera de maldecaps.

Al govern del seu país no li va agradar gens que Pamuk, cara pública de Turquia, s'atrevis a parlar d'un genocidi que és encara tabú en l'antic Imperi otomà. L'Administració ho va rebre com un atreviment intolerable. Tant és així que, mesos després, el govern va incorporar un article al codi penal on es prohibia expressament qualsevol tipus d'insult al país i on es fixava una pena d'entre sis mesos i tres anys de presó per a qualsevol que se saltés la llei.

Amb aquesta nova norma a la mà utilitzada de manera retroactiva, Orhan Pamuk va ser citat a comparèixer davant del jutjat a finals d'any. El que no va preveure el govern d'Erdogan va ser el ressò internacional que havia de tenir un atreviment d'aquest tipus. D'una banda, el Parlament Europeu

Orhan Pamuk es va salvar gràcies a la pressió dels mitjans internacionals

va decidir enviar observadors al judici i Amnistia Internacional va emetre una declaració exigint l'absolució de Pamuk i sis persones més que estaven en espera de judici pel mateix motiu. De l'altra, diversos escriptors de renom mundial com José Saramago o Gabriel García Marquez, van signar una declaració conjunta de suport a Pamuk, acusant el govern turc de no respectar els drets humans.

Cartell commemoratiu de l'any passat

Tres dies després de la declaració, el 16 de desembre de 2005, el judici es va ajornar i abans d'arribar a la data límit el Ministre de Justícia turc va promoure que s'arxivés definitivament la causa.

Aquest és un exemple encoratjador de com la pressió internacional i la implicació dels mitjans de comunicació i les persones pot fer front a una injustícia d'aquest tipus.

Però no tots els escriptors perseguits han fet tanta sort com Pamuk. Ken Saro-Wiwa, escriptor, poeta i activista polític i social nigerià, va ser executat el 10 de novembre de 1995 a Nigèria. Fundador del Mosop, moviment per la supervivència del poble ogoni, una petita tribu de camperols i pescadors, reclamava, sempre per mitjans pacífics, que el govern de Nigèria i les companyies petroleres que operaven en la zona compensessin el seu poble per tot allò que estava perdent.

La primavera de 1994, Saro-Wiwa i vuit companys seus van ser detinguts i acusats d'instigació a l'homicidi de quatre caps ogoni considerats aliats del govern. Després d'un any de detenció, els nou activistes van ser sotmesos a un judici del tot irregular i no se'ls va donar dret d'apel·lació. El 31 d'octubre, els acusats van ser declarats culpables i condemnats a mort. La sentència es va executar el 10 de novembre de 1995.

Les xifres actuals sobre els casos d'escriptors empresonats o privats de llibertat són tristes. Segons els informes internacionals el balanç de la primera meitat

del 2006, hi ha 719 casos llistats. Entre ells, 5 morts, 14 morts en vies d'investigació, 12 desapareguts, 142 empresonats, 227 escriptors en procés judicial, 33 amenaçats de mort i 4 segrestats.

Pel que fa casos en què s'ha pogut comprovar que un escriptor, tot i no haver fet ús de la violència pels seus propis fins, és perseguit pels seus escrits, la Xina és el país amb més processos vigents, 37 comptant la regió del Tibet, seguida de Cuba i Eritrea, amb 28 casos en cada país, i l'Iran, que en té 10. En total, 32 països africans, 15 d'americans, 18 d'asiàtics, 21 d'Europa i Àsia Central i 10 de l'Orient Mitjà tenen casos oberts en contra d'escriptors.

Fa més de dos segles, els protagonistes de la Revolució Francesa ja clamaven en favor de la llibertat d'expressió. Als inicis del segle XXI, aquest dret encara no s'ha assolit a bona part del globus. •

SI ETS AUTOR O EDITOR, A CEDRO LES TEVES PARAULES VALEN MÉS

CEDRO és l'associació que **gestiona col·lectivament els drets de reproducció d'escriptors, autors i editors**. Et posem a l'abast tots els nostres recursos perquè les teves paraules tinguin el valor que es mereixen. **Associa't:**

- ✔ Cada any rebràs els **drets econòmics** que et corresponen per la còpia de les teves obres.
- ✔ Et beneficiaràs de **multitud serveis** que posem a la teva disposició.
- ✔ Sense haver de pagar quotes ni desemborsar cap quantitat.

MÉS INFORMACIÓ

www.cedro.org

91 702 19 39

93 272 04 45

socios@cedro.org

cedrocat@cedro.org

CEDRO

CENTRO ESPAÑOL DE DERECHOS
REPROGRÁFICOS

Premis en llengua catalana

XXVI Premi de Narrativa Juvenil Enric Valor

Modalitat: Narrativa
 Convoca: Edicions del Bullent i Ajuntament de Picanya
 Lliurament dels treballs i informació:
 Edicions del Bullent
 c. de la Taronja, 16
 46210 Picanya
 Tel 96 159 08 83
 Dotació: 4.510 euros i publicació de l'obra guardonada
 Termini de presentació de treballs: 30 d'octubre de 2006
 Extensió: de 80 a 150 fulls

XVII Premi Literatura juvenil Gran Angular

Modalitat: Narrativa
 Convoca: Fundación Santa María
 Lliurament dels treballs i informació:
 Editorial Cruïlla
 C. de Balmes, 245, 4t
 08006 Barcelona
 Tel. 93 292 21 72
 Dotació: 24.000 euros i publicació de l'obra guanyadora per l'Editorial Cruïlla
 Termini de presentació de treballs: 1 de febrer de 2007
 Extensió: de 100 a 200 fulls

XVI Concurs de Narrativa infantil

Modalitat: Narrativa
 Convoca: Institut Municipal de Cultura de l'Ajuntament de Meliana
 Lliurament dels treballs i informació:
 Institut Municipal de Cultura
 Pl. de la Cultura, 4
 46133 Meliana (València)
 Tel 96 149 60 70
 Dotació: 1.800 euros i publicació de l'obra guardonada
 Termini de presentació de treballs: 2 de novembre de 2006
 Extensió: de 20 a 30 fulls holandesos

VII Premi Vila d'Almassora Antoni Matutano de Poesia

Modalitat: Poesia
 Convoca: Ajuntament d'Almassora
 Lliurament dels treballs i informació:
 Servei de Dinamització Lingüística de l'Ajuntament

d'Almassora
 Pl. de Pere Cornell, 1
 12550 Almassora (Castelló)
 Tel 96 456 00 01
 Dotació: 1.400 euros i possibilitat de publicació
 Termini de presentació de treballs: 20 d'octubre de 2006
 Extensió: la normal en un volum de poesia

Premis Recull de poesia Benet Ribas

Modalitat: Poesia
 Convoca: Revista Recull

Lliurament dels treballs i informació: Recull
 Apartat de correus, núm. 88
 17300 Blanes (Girona)
 Tel. 972 33 11 36 i 972 33 02 98
 Dotació: 1.200 euros i edició de l'obra premiada
 Termini de presentació de treballs: 30 de desembre de 2006
 Extensió: de 30 a 40 folis

XXVIII Premis Baix Camp. Premi Gabriel Ferrater de Poesia

Modalitat: Poesia
 Convoca: Òmnium Cultural del Baix Camp
 Lliurament dels treballs i informació:
 Òmnium Cultural del Baix Camp
 C. d'en Vilar, 5; pral.
 43201 Reus
 Tel 977 34 16 17
 Dotació: 600 euros i publicació de l'obra guanyadora
 Termini de presentació:
 2 de novembre de 2006

Extensió: de 15 a 20 poemes

XXIII Premi de literatura infantil El Vaixell de Vapor

Modalitat: Narrativa
 Convoca: Fundación Santa María
 Lliurament dels treballs i informació:
 Editorial Cruïlla
 C. de Balmes, 245, 4t.
 08006 Barcelona
 Tel. 93 292 21 72
 Dotació: 24.000 euros i publicació de l'obra premiada
 Termini de presentació de treballs: 1 de febrer de 2007
 Extensió: de 30 a 100 fulls

KARDO COSTA

Aprender a llegar... i a no plagiar

Leer o no leer

(...) Que a los jóvenes no les apasiona la lectura es algo que constatan docentes, editores y cualquier padre que tenga en su librería cuatro libros que no sean ejemplares en sueco robados de Ikea o adquiridos a tanto el metro en una teletienda, sino volúmenes desgastados por el uso. (...)

Ahora pequeños y pequeñas con vocación por la lectura se enfrentan a un enemigo menos tangible pero tal vez más temible: la apoteosis de la cultura de lo audiovisual, omnipresente en nuestras vidas. El libro ya no sólo compite con la televisión: lo hace con las sofisticadas consolas de videojuegos, con acceso generalizado al cine en formato DVD, con el juego en red en internet o con las infinitas aplicaciones lúdicas que irrumpen en el teléfono móvil. El niño que no se deja caer en estas tentaciones es ciertamente un héroe digno de admiración y apoyo. En un país con el horario escolar más dilatado de Europa, el libro halla demasiado rival a la hora de ocupar el tiempo libre. Porque no sólo compite con este floreciente ocio audiovisual: también lo hace con la necesidad extraescolar de poner al día en idiomas y conocimiento musical a los niños de un país que hasta hace poco maltrataba tanto el dominio de lenguas ajenas como la música viva.

Pero otra cosa es que sigamos obstinados en fomentar este modelo de culturización y que en consecuencia optemos por avanzar en la obligatoriedad de lectura en clase. Tal vez, sin dejar de fomentar la cultura del libro, nos convendría más intentar que la cultura se infiltre a través de esos canales audiovisuales que son ya, nos guste o no, la fuente de conocimiento de nuestros hijos. De forma que tal vez un día salga al mercado y se convierta en un éxito de ventas un videojuego, titulado Las ilusiones perdidas, en el que el jugador pueda vivir en

La nueva "lectura rápida"

Durante la segunda mitad del pasado siglo, se habló mucho de "lectura rápida", aunque tal vez no se practicó demasiado. Ya que vivimos bajo el dominio de la prisa, todo tiene que ser acelerado, los placeres incluidos. (...)

La palabra literaria hay que paladearla con morosidad de gourmet de lo más impenitente, si es que en ocasiones, no pocas, la descubrimos apetitosa. No hay que leer para superar récords cronológicos, sino para quedar enredado en el goce de bellas páginas que en muchas veces releemos inmediatamente de haber sido degustados. No, en literatura no sirve esto de leer en diagonal y aceleradamente. Sin embargo, más de un crítico respetable parece haber caído en la trampa de la lectura vertiginosa. (...) ¿Afirmo, pues, que los aludidos críticos recomiendan leer raudamente los libros que aplauden, elogian, recomiendan, etc? No, en modo alguno. Lo que sucede es como medio de convicción, a menudo ponderan la obra diciéndonos que es tan buena que se lee rápidamente. ¿No sería más acertado sostener que la obra hay que leerla muy lentamente, dado lo buena que es? (...)

Enrique Badosa

ABC, 9 d'agost de 2006

realidad virtual la apasionante aventura iniciática de Lucien de Rubempré, el protagonista de la novela de Balzac del mismo título. O que proliferen cariñosas adaptaciones al cine de lecturas imprescindibles de juventud al estilo de la que ha hecho Polanski de Oliver Twist, el niño que prefería leer a robar carteras.

Miguel Molina

La Vanguardia, 12 de setembre del 2006

França reinstaura el mètode tradicional per ensenyar a llegir

La *m* amb la *a*, ma, la *p* amb la *e*, pe. Aquesta cantarella es tornarà a sentir aquest curs a les escoles franceses per imposició del Govern. El retorn al clàssic sistema per aprendre a llegir, el mètode alfabètic i sil·làbic, ha estat ordenat per decret després de arribar a la conclusió que, amb els moderns enfocaments global o semi-global (el majoritari a Catalunya), el 20% dels alumnes arriben al sisè curs de primària (11 anys) amb moltes dificultats per llegir i escriure. (...)

El ministre ha arribat a considerar

"criminal" seguir amb el mètode global i fins i tot el relaciona amb "l'epidèmia de dislèxia" registrada els últims anys a França. Les tesis de De Rodien compten en canvi amb el suport de les associacions de pares, que han aplaudit el decret. (...)

Elianne Ros

El Periódico, 5 de setembre de 2006

Un Portal del Libro reunirá toda la información sobre los 300.000 títulos a la venta en España

Casi la mitad de la población española lee el periódico cuatro o más veces a la semana. Un 23% lo hace a diario y el 22% entre cuatro y seis veces a la semana. Esta cifra sitúa a España en la mitad de una tabla, dominada por Japón, Dinamarca, Alemania y Reino Unido, según un estudio realizado por la Fundación BBVA.

Uno de los indicadores que mejor refleja el vínculo con los asuntos públicos es la lectura de los periódicos.

continua a la pàgina 14

ve de la pàgina 13

(...) España se sitúa hacia la mitad de la tabla, con un 45% de la población que lee la prensa cuatro o más veces a la semana; el 23% lo hace a diario y el 22% entre cuatro y seis veces a la semana (...).

Redacció

Las Provincias, 11 d'agost de 2006

Literatura y dinero

(...) España sigue siendo un país pobre en lectores y donde –además– la conexión latinoamericana funciona mal, beneficiando más ahora (toque a quien toque) a los de la otra orilla. Por si esto fuera poco, muchas editoriales están cambiando lo que se llamó *política de autor* –cuidar a ciertos escritores de calidad para intentar llevar lo minoritario a la mayoría– por una descarada posición *bestsellerista*. El que vende manda. (...)

El país es cada día más inculto, y lo que la mayoría consume más desaguado e inane. Líderes de programas célebres (populares) apenas sabrían hacer la o con un canuto. ¿Por qué extrañarse, en estos malos tiempos para la cultura, de que lo refinado y lo vulgar quieran marcar más sus distancias? El dinero y su gran poder vuelven a romper el agro literario, y en ello hay mucho equívoco, mucha desidia (ignorante) y mucha mala gestión. Porque, en un pueblo educado, literatura y dinero no tendrían que ser antagónicos. ¿Somos nosotros ese pueblo?

Luis Antonio de Villena

El Mundo, 13 de setembre de 2006

Los editores españoles se resisten a la digitalización de Google

(...) Los volúmenes que se pueden encontrar mediante la búsqueda de libros en Google provienen de dos fuentes: editores y bibliotecas. (...) Los editores manifestaron su posición favorable a la incorporación de

las nuevas tecnologías al sector del libro, pero rechazaron la imposición de un único modelo digital de negocio. El director ejecutivo de la Federación de Gremios de Editores de España, Antonio María Ávila, advirtió que "hay vida aparte de Google y una nueva forma de negocio, la que decidamos todos y cada uno de nosotros, no la que nos impongan".

Redacció

Expansión, 28 de setembre de 2006

La edición digital se adueña de los periódicos tradicionales

(...) Durante el primer trimestre del año, la circulación diaria para los 770 periódicos publicados en Estados Unidos disminuía un 2,5% quedándose en los 45 millones de ejemplares al día según informa la Asociación Americana de Periódicos. Por su parte, las 610 ediciones dominicales también bajaban un 3,1% hasta los 48 millones. Sin embargo, en este panorama tan poco alentador, las ediciones digitales salen más rentables porque registran cifras récord durante los tres

primeros meses de 2006, ya que uno de cada tres navegantes de la red lee las versiones on line de las cabeceras estadounidenses lo que se traduce en 56 millones de usuarios, según datos de *Nielsen/NetRatings*. (...) Las estrategias que inundan las mesas de los directivos tienen muy presente quienes se están haciendo de oro con las tarifas publicitarias. Google y Yahoo lideran todas las listas y a falta de poder combatir su rentabilidad publicitaria muchas compañías de prensa buscan aliarse con los dos colosos de internet. (...)

José Luis de Haro

El Economista, 25 d'agost de 2006

Europa digitalizará su patrimonio cultural

La Unión Europea da un nuevo paso para conseguir que la cultura de los Estados miembros llegue a todos. La Comisión ha publicado ya su lista de recomendaciones para que los países miembros digitalicen todo su material cultural, tanto público como privado, y lo cedan para crear la Biblioteca digital europea. La idea es que todos los ciudadanos de la Unión tengan acceso a la cultura de toda Europa en una multitud de lenguas.

Pero el sector privado no ve clara esta iniciativa ya que los derechos de autor corren peligro en Internet. Al menos hasta que no se refuercen las medidas de seguridad en la Red y se aclare como se pagará a los autores. (...)

En España la legislación no protege adecuadamente los derechos de autor de los libros que se encuentran en las bibliotecas públicas y que no pagan a los autores por los préstamos que realizan. De hecho, España acaba de ser sancionada por la Comisión Europea por no introducir en la legislación nacional la Directiva sobre el derecho de participación de los autores de los beneficios generados por sus obras. (...)

Cristina Arredondo

El Economista, 18 de setembre de 2006

PORTAL DE REFERÈNCIA

Cervantesvirtual reúne en una nueva sección sus contenidos lingüísticos

La Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes reúne su importante colección de textos de carácter lingüístico en su nueva Sección de Lengua (www.cervantesvirtual.com/seccion/lengua/), cuyo objetivo principal es dar a conocer las obras filológicas que a lo largo de la historia han contribuido a hacer del español la lengua en la que hoy se comunican más de 400 millones de personas y el vehículo de expresión de una rica y variada tradición literaria.

L. R. S.

La Razón, 19 de setembre de 2006

El 60 por ciento de los libros que se venden en Iberoamérica son piratas

"En Colombia el 60 por ciento de la producción de libros de texto y universitarios es pirata. El mercado ilegal, de hecho, está compitiendo fuertemente con el mercado legal. Y esa constante se repite en todos los países de Iberoamérica". (...)

Además, de la piratería y la reproducción ilegal el sector afronta en Iberoamérica un gran número de contratiempos, que van desde el precio de los libros –los diez dólares de Colombia son baratísimos si se compara con España, pero caro según la renta per cápita– a las bajas tiradas (dos mil ejemplares en Colombia) y la breve vida de los títulos. (...) Mientras en España se venden 5,6 libros per capita, en Brasil sólo 1,6; en México 1,2 y en Colombia 0,4. (...)

J. C. R.

La Razón, 26 de setembre de 2006

Catalunya té 98 llibreries per cada milió d'habitants

Catalunya té 98 llibreries per cada milió d'habitants, segons un estudi elaborat a Madrid per la Confederació Espanyola de Gremis i Associacions de Llibreters (CEGAL) en col·laboració amb el Ministeri de Cultura. Les comunitats amb més llibreries amb rel·lació al nombre d'habitants són Madrid (153,9), Galicia (138,3) i Asturies (112,4): La mitjana en l'àmbit estatal és de 97 comerços per un milió d'habitants. Castella-La Manxa (35,3), Múrcia (50,1) i Extremadura (51,6) són les comunitats amb menys nombre de llibreries. L'informe del CEGAL es basa en les vendes anuals de cada establiment (4.280 llibreries identificades a tot l'Estat, 687 a Catalunya).

Redacció

El Punt, 31 d'agost de 2006

Les biblioteques reben el 12,9% més de visites

Durant els sis primers mesos del 2006 les 29 biblioteques públiques de

FORMAR EN ELS DRETS D'AUTOR

Manual contra el plagio

(...) Hasta tal punto está proliferando esta práctica [el plagio], que parece preciso romper con el mal ejemplo que se está dando a los más jóvenes. Por eso, Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos), que se ocupa de proteger los derechos de sus casi 10.000 socios, entre escritores, traductores, periodistas y editores de España, acaba de lanzar un programa que corte de raíz con este mal. Desde hace unos días se puede acceder a la web "esdelibro.es", dirigida principalmente a escolares –entre los 12 y los 18 años– y profesores, de todas las comunidades autónomas (se supervisará su funcionamiento de manera especial en Asturias, Extremadura y Murcia), pero abierta a todos aquellos que quieran asomarse a dicha página.

El objetivo (...), es "fomentar actitudes y comportamientos respetuosos y de valoración hacia los libros, la lectura, la creación y los derechos de autor". En ella expone once puntos para realizar "trabajos escolares originales, bien documentados y respetuosos con los derechos de autor", vuelve a incidir pocas líneas más abajo. Unas reglas aplicables a otras actividades como la escritura de un libro, bien sea un ensayo o una novela, que no dejan de ser profundos trabajos de investigación alineados con cierta creatividad. (...)

Para motivar a los chavales a seguir estas normas, Cedro ha creado también un concurso que premiará los trabajos de los escolares más creativos, y a sus profesores. Para ellos el premio consiste en ordenadores y dinero para comprar libros. Para los adultos, el mejor galardón será la credibilidad y el respeto del lector.

Susana Gaviña

ABC, 26 de setembre de 2006

Barcelona van rebre 2.709.227 i van expedir 41.034 carnets, cosa que representa un creixement del 13,2% en nous socis respecte al mateix període del 2005. La utilització d'internet a les biblioteques va pujar el 20,9%.

Redacció

El Periódico, 23 d'agost de 2006

Más de 780 millones de personas en el mundo son analfabetas

(...) Al menos 780 millones de adultos siguen sin alfabetizar, mientras que unos 103 millones de niños no van a la escuela y no aprenderán, por tanto, a leer, escribir o contar, resalta la Unesco.

Las regiones con los índices de alfabetización más bajos son Asia Meridional y Occidental (58,6%), África Subsahariana (59,7%) y los Estados Árabes (62,7%), según el informe,

Burkina Faso (12,8%), Níger (14,4%) y Malí (19%), sufren los peores índices del mundo en la materia, subraya la organización. (...)

Redacció

Expansión, 7 de setembre de 2006

Argentina serà el país convidat a Frankfurt el 2010

Argentina serà el país convidat d'honor a la Fira del Llibre de Frankfurt del 2010, segons va informar ahir a Berlin el ministre argentí de Relacions Exteriors. Va explicar que havien acceptat la invitació "amb honor i orgull". Aquest octubre el convidat a Frankfurt serà l'Índia, el 2007 ho serà la cultura catalana, el 2008 serà el torn de Turquia i el 2009 serà la Xina la que desembarcarà a la fira alemanya.

Redacció

Avui, 15 de setembre de 2006

Las exportaciones de libros en el 2005 bajaron un 5,04 por ciento respecto al 2004

Las exportaciones de libros españoles durante el 2005 alcanzaron los 452,9 millones de euros, un 5,04 por ciento menos que en el 2004, de acuerdo con el informe de Comercio Exterior del Libro 2005, elaborado por la Federación Española de Cámaras del Libro (Fedecali) (...)

El informe pone de manifiesto la evolución positiva del mercado Iberoamericano con un incremento de las exportaciones, que totalizan 125.463 millones de euros, 5 millones más que en el 2004. Destacan el aumento de las ventas en países como República Dominicana, Brasil, Venezuela y Argentina y la caída experimentada por nuestro principal cliente, en esa área, México, que compró 8 millones de euros menos.

El mercado con la Unión Europea, el más importante, ya que supone más de la mitad de las ventas, se situó en los 269,93 millones de euros, cifra que supone un descenso del 8,36 por ciento, justificado en parte en el carácter estacional de la edición de fascículos, principal materia de comercio, si bien no impidió el aumento de las exportaciones a países como Holanda (45 por ciento), Suecia (40 por ciento) y Francia (7 por ciento)

Miguel Ángel Trenas

La Vanguardia, 27 de juliol de 2006

Las editoriales aumentan un 1,8% su facturación

La facturación del sector editorial español alcanzó el pasado año los 2.933 millones de euros, un 1,8% de aumento, según el Estudio de Comercio Interior 2005, citado anteayer por la ministra de Cultura, Carmen Calvo, en la inauguración de Liber. El informe señala que las librerías corrieron con el 49 por ciento de esa facturación. En el 2005 el ISBN registró 76.265 nuevos títulos, se produjeron 337 millones de ejemplares –lo que

supuso un aumento del 25,3% respecto del 2004– y la tirada media subió a 4.619 ejemplares. La balanza comercial del libro arrojó en el 2005 un superávit de 366 millones de euros, un 5,7% más.

Redacció

La Vanguardia, 28 de setembre de 2006

Los libros facturan más que los cd's y juegos de ordenador

La presidenta de la Unión Internacional de Editores, la argentina Ana María Cabanellas, resaltó ayer que el movimiento de negocios del sector editorial se acerca a los 69.000 millones de euros, con lo que supera la facturación sumada de la industria de venta y alquiler de vídeo, la de la venta de cd's y juegos de ordenador y la de la venta de productos musicales por internet, informa Efe. "Somos la industria creativa por excelencia", dijo Cabanellas a pesar del predominio de los nuevos medios, que se veían en el pasado como un peligro para la in-

dustria editorial. Sin embargo, la propia Cabanellas advirtió que si se mira la distribución geográfica del mundo editorial, el optimismo tiene que disminuir. (...)

Redacció

La Razón, 4 d'octubre de 2006

Las editoriales españolas buscan afianzar su presencia en China

Treinta y dos editoriales españolas participarán en la Feria Internacional del Libro de Pekín, que se inauguró ayer, justo cuando China comienza a abrir el mercado de la distribución a la inversión extranjera. "Nuestra presencia en la Feria este año previo al Año Cultural de España en China y cuando está recién inaugurado el Instituto Cervantes, con lo que supone en difusión del idioma y cultura en español, es de gran importancia", declaró ayer a Rogelio Blanco, director general del Libro.

R. C.

La Razón, 31 d'agost de 2006

EL MAPA EDITORIAL EN CATALÀ

Concentración

Un vaso medio lleno es también, por definición, un vaso medio vacío. Y viceversa. ¿Cómo valorar la concentración del Grup 62, las marcas literarias del Grup Enciclopèdia y los sellos editoriales en catalán del Grupo Planeta en el remozado Grup 62 que se anuncia que va a nacer? Se puede saludar la noticia en positivo, por ejemplo, como si se tratara del último peldaño hacia el abandono del resistencialismo y el ingreso en los problemas serios del actual mundo globalizado. Se pueden vaticinar, en negativo, los graves males del monopolio y la obvia pérdida de pluralidad. Evitaremos ambas tentaciones para ensayar una primera ojeada a las perspectivas que el anuncio abre, para bien y para mal, en el erosionado campo editorial catalán. (...)

Se vea el vaso medio lleno o medio vacío, parece fuera de duda que el momento puede ser crucial para la edición en catalán. Veremos cómo mueven sus piezas los protagonistas del proceso de concentración. Y también hacia dónde lo hacen la competencia y los demás agentes implicados, en especial la Conselleria de Cultura. De este cruce de movimientos dependen en buena medida que todavía podamos seguir hablando de un sistema editorial propio. O que progrese aún más su marginalización hasta terminar por ser ya sólo un satélite cautivo del sector español. (...)

Oriol Izquierdo

La Vanguardia, 29 d'agost de 2006

La lengua española gana puestos en el ranking de las más habladas de Europa

(...) Según cifras del Instituto Cervantes, ya se puede hablar de más de 14 millones de estudiantes de español en el mundo y, poco a poco, cada vez son más los países que lo incluyen en sus planes de estudios. La industria del español supone ya el 15 por ciento del PIB, de ella viven más de medio millón de personas, equivalente al volumen de negocio que genera el turismo, sector básico en España. Tal es la importancia que el español está adquiriendo que, a finales de julio, 60 directores de 38 países se dieron cita, en León, para la II Reunión de Directores de Institutos Cervantes. Allí, el director del Instituto Cervantes, César Antonio Molina, adelantó que en el IV Congreso Internacional de la Lengua, que se celebrará en marzo en Medellín (Colombia), el Instituto –junto con todas las Universidades Hispanoamericanas– aprobarán el sistema de Certificación Internacional del Dominio del Español como Lengua Extranjera, una certificación única para la enseñanza del español como lengua extranjera.

Jesús Esteban

El Economista, 14 d'agost de 2006

La ñ del “Quijote” se hace digital

Si uno se dedica a las letras y no escribe, ni imprime, ni edita, es un tipógrafo. Jerónimo Gil lo fue en el siglo XVIII, José María Ribagorda lo es en la actualidad. Les une una letra llamada Ibarra Real. Gil la diseñó junto al calígrafo Palomares para la edición del Quijote de 1780, del impresor Joaquín Ibarra. Ribagorda la ha remozado para la era digital. Y la era digital pertenece a Bill Gates.

Por ello, ayer Calcografía Nacional, dueña del diseño, firmó un convenio de cesión gratuita con la Fundación EOI y Microsoft (que copa el 94% del mercado informático) para

KARDO COSTA

que esta letra dé el salto al siglo XXI. En la próxima actualización del programa Windows, que saldrá a finales de año, y en el Office 2007, al desplegar el menú de las fuentes, la Ibarra Real será una de las 223 letras disponibles en los ordenadores de todo el mundo. Y será la única tipografía histórica 100% española en el sistema. (...)

Patricia Gosálvez

El País, 27 de juliol de 2006

El Instituto Cervantes expedirá un “certificado” de dominio del español

El director del Cervantes, César Antonio Molina, anunció ayer en León que la institución que dirige y las universidades hispanoamericanas aprobarán el próximo mes de marzo, en el Congreso Internacional de la Lengua que se celebrará en Colombia, la “certificación única de la enseñanza del español como lengua extranjera”. Esta iniciativa permitirá unificar la evaluación del conocimiento que una persona tiene del idioma español. (...)

Molina se refirió al IV Congreso Internacional de la Lengua, que se celebrará el próximo marzo en Medellín y Cartagena de Indias, en Colombia, donde las universidades hispanoamericanas y el Instituto Cervantes

aprobarán esta certificación única de la enseñanza del español como lengua extranjera y a la que se podrán sumar cuantas universidades lo deseen. Así, “por primera vez en nuestra historia todas las universidades españolas e hispanoamericanas certificarán una única enseñanza del español”, dijo Molina, que explicó que esta iniciativa servirá «a todos en el mundo» y permitirá “saber si una persona tiene los conocimientos necesarios de nuestra lengua”. (...)

Belén Molleda

ABC, 27 de juliol de 2006

Creix un 60% el nombre d'estudiants de català a l'exterior

Creix l'interès per aprendre català arreu del món. Tant que les comunitats de catalans que al llarg dels anys s'han anat formant per difondre la cultura catalana a l'estranger s'animen com més va a organitzar cursos oficials. Enguany s'ofereixen en 39 casals catalans, 12 més que l'any 2005, repartits en 19 països. El nombre d'estudiants s'ha disparat fins a 1.726, quasi un 60% més dels 1.039 que s'hi van apuntar l'any passat. (...)

M. Terrades

El Punt, 3 d'agost de 2006

Servei gratuït de correcció ortogràfica en llengua catalana

L'associació sense finalitat de lucre Softcatalà ha fet el llançament del primer servei gratuït en línia de correcció ortogràfica en llengua catalana. Està disponible en l'adreça d'internet: www.softcatala.org/corrector/. Aquest servei, que contempla les diferents variants dialectals del català, permet als usuaris introduir qualsevol text i corregir-ne les errades tipogràfiques. No detecta, en canvi, les de caire sintàctic, semàntic o gramatical. (...)

Redacció

Dossier Econòmic de Catalunya, 16 de setembre de 2006